

Körösvidék

Körösvidék
Magyar Nemzeti Múzeum
Hirlaposztálya
VIII. Múzeum krt. 11/16. Budapest

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Postatakarékpénztári csekk számla: 34—141.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér.

Megszavazta a képviselőtestület Békéscsaba város 1936. évi költségvetését

Felállítják a népegészségügyi intézményeket
Az új vágóhid megépítésére nagyobb kölcsönt kap a város az OTI-től

Békéscsaba város képviselőtestülete szombaton rendkívüli közgyűlésre ült össze, hogy letárgyalja a város 1936. évi költségvetését és a polgármesternek általunk is ismerlelt szociálegészségügyi terveit. A tárgysorozat fontosságával magyarázható az az öröndetes jelenség, hogy a rendkívüli közgyűlés iránt feltűnő nagy volt az érdeklődés, sok olyan városatyja is jelen volt a közgyűlésen, akiket évek óta nem látunk a városi tanácsstermben.

Pont négy órakor nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést viléz Jánossy Gyula polgármester. A magyar Hiszekegyet dr. Czibesz Alfonz mondta el. Ennek elhangzása után a polgármester bejelentette, hogy a költségvetés tárgyalása előtt szociálegészségügyi tervezetei kerülnek a tárgyalás szőnyegére.

Az óvodákba és az iskolákba bevezetik az orvosi vizsgálatot

Elsőnek az óvodák és iskolák orvosi szolgálattal való ellátását tárgyalták meg. Az előadó dr. Korniss Géza volt.

Dr. Korniss Géza rámutatott arra, hogy a tüdővész milyen óriási pusztítást visz végbe az országban, különösen pedig az Alföldön. Sajnálatos állapította meg, hogy a Békéscsabán tüdőbajban elhaltak száma meghaladja az országos átlagot. A tüdőbaj leküzdésére eddig nem történtek intézkedések. Különösen az iskolák jó melegágyai ennek a nemzetpusztító veszedelmes betegségnek, mert a gyermekek egy teremben vannak s a fertőzés igen nagy. Az eddigi mulasztásokat akarja jóvátenni a polgármester akkor, amikor elhatározta, hogy a tüdővész leküzdésére úgy az óvodákba, mint az iskolákba bevezeti a kötelező orvosi vizsgálatot, melyet magánorvosok végeznének. Minden gyerekről törzskönyvet fognak vezetni. A súlyos betegeket elkülönítik. Az orvosi vizsgálatot a polgármester elgondolása szerint már a most következő 1935—36 iki tanévben bevezetnék s erre a célra összesen 2800 pengőt fordítana évente a város.

Az állandó választmány elfogadásra ajánlotta a polgármesteri javaslatot.

Szeberényi Zs. Lajos dr. szólt hozzá elsőnek a tárgyhöz. Örömmel üdvözölte a javaslatot, azonban szükségesnek tartotta megjegyezni, hogy a fertőzés már a családban megkezdődik, éppen ezért a legjobban, a legeredményesebben akkor küzdenének a tüdőbaj ellen, ha a szegény családokról gondoskodás történne.

Felemlítette még, hogy a gyárakban, különösen a kötszőgyárakban igen nagy a fertőzés, mert a munkások szinte zsúfolva vannak a termekben. A súlyosan fertőzött

ládokról gondoskodás történne. Felemlítette még, hogy a gyárakban, különösen a kötszőgyárakban igen nagy a fertőzés, mert a munkások szinte zsúfolva vannak a termekben. A súlyosan fertőzött

Napról-napra közelebb a háború kitöréséhez

Pánikhangulat Addisz-Ababában

Dzsibuti, szept. 2.
Reuter Irca jelentése szerint Rickett Dzsibutiba érkezett, ahol megerősítette az angol-amerikai tőkecsoportnak Abessziniával kötött szerződéséről szóló híreket.

Addisz-Ababa, szept. 2.
Vinczi gróf olasz követ kormányának nevében ma tiltakozást jelent be az abesszin kormányánál, hogy az olajjegyzmény régi olasz szerzett jogokat sért. Az olasz követség gyarmatügyi titkára kijelentette, hogy rövidesen elhagy-

ják Abessziniát a még ottlevő követségi tisztviselők.

London, szeptember 2.
Az abesszin kormány 8 napra lefoglalt minden vasúti kocsit, befejezték az általános mozgósítást és minden abesszin polgár köteles törzslőnökénél hadiszolgálatra jelentkezni. Tekintettel a fővárosban uralkodó pánikszerű hangulatra a császár elrendelte, hogy csak nők és gyermekek hagyhatják el Addisz Ababát.

Éhínség a cseh uralom alatt levő német vidéken

Prága, szeptember 2.
Henlein Konrád szudeta német pártja tegnap nagygyűlést tartott az északcsehországi Haidában, ahol mintegy 60 000 szudeta német vett részt. Henlein Konrád pártvezér beszédet mondott, melyben a többi között a következőket mondta: Első és legszentebb kötelességünk az, hogy minden eszakkal igyekezzünk a szudeta német testvérek borzalmas inségét

enyhíteni és kiküszöbölni. Ha az állam nem akarja vagy nem tudja a nyomort enyhíteni, akkor biztosítani kell számunkra azt a lehetőséget, hogy nagy nemzetközi segélymozgalommal mentjük meg testvéreinket az éhhaláltól. Kiseb csoportoknak lehet alamizsnát odadobni, de három és fél millió embernek joga van emberies megélhetésre.

Hatvanhét és fél vagon tengerit igényeltek, de csak hét és fél vagon tengerit kapnak a békéscsabai sertéshizlálók

Megirtuk az elmúlt hét folyamán, hogy import tengeri igénylésre hívta fel a város a kis és nagy hizlálókát. Összesen 67 és fél vagon tengerit igényeltek az összerírás során a kis és nagy hizlálók. Amint most értesülünk, a Futura

közölte a várossal, hogy az igényelt tengeriből a kishizlálók csak öt és fél vagon tengerit, míg a nagy hizlálók két vagon tengerit utalnak ki. Így csak tizedrészt kapták meg a békéscsabai igénylők az igényelt mennyiségnek.

iskolásgyerekek számára külön szanatóriumot kellene építeni.

— kérdezte dr. Korniss Gézától.

Dr. Korniss Géza: Benne. Gyöngyösi János dr.: Tud-e a főorvos helyi statisztikát mondani az iskolai fertőzés arányáról?

Dr. Donner László: Pontos adatai Békéscsabának nincsenek. Szegeden készítettek statisztikát s az a statisztika Békéscsabára nézve is irányadó lehet. Az I. ső osztályba kerülő gyerekek 25% a fertőzött. Tizenkét éves korig ez az arányszám megkétszereződik. A batezer békéscsabai iskolás gyermek közül körülbelül 80—100 az igen súlyosan fertőzött.

Végül kérte a képviselőtestületet, hogy szavazza meg a javaslatot.

Röntgenvizsgálat alá veszik a beteggyanus gyerekeket

A főorvos után a polgármester szólalt fel. Arról tájékoztatta a képviselőtestületet, hogy miként gondolja el a terv keresztülvitelét. A beteggyanus gyerekeket röntgenvizsgálat alá veszik. Körülbelül 1500—1700 gyereket röntgeneznek majd meg. Ezek közül választják ki azokat, akiket felügyelet alá helyeznek. A közjótékonytágot orvosilag kell irányítani, ami azt jelenti, hogy elsősorban azokat kell segélyben részesíteni, akik súlyosan fertőzöttek, mert ezek szorulnak leginkább arra, hogy jól táplálkozzanak. A nagyon súlyos betegeket kórházba utalják, a kevésbé súlyosakat, de fertőzötteket elkülönítik.

Gyöngyösi János dr. örömmel fogadta a javaslatot. Hangoztatta, hogy elsősorban az életnívó feljavításával tudunk segíteni a bajon. Élénk színekkel festette le azt a szomorú helyzetet, melyben a szegény néposztály, különösen pedig a földmunkások, a kubikosok élnek. Nem vélelten, hogy a legtöbb tüdőbajos ebből a néprétegből kerül ki. A polgármester javaslatában egy lépést lát arra felé, hogy szembe merünk nézni a való helyzettel.

A polgármester ismételt felszólalásában bejelentette, hogy a város további programpontjaként az OTI-t is bevonják a munkásvizsgáló orvosi intézménybe, amennyiben fel akarják állítani a gyári gondozást. Gyöngyösi dr. nak válaszolva kijelentette, hogy az orvosok környezettanulmányt is végeznek majd.

Koppányi Gyula is örömmel fogadta a javaslatot. Ezrel kapcsolatosan azt a kérdést intézte a polgármesterhez, hogy történik-e majd megfelelő intézkedés, hogy a szük-

séges erősebb, jobb táplálékot megkapják a gyermekek. Az előirányzott 2800 pengő fedezni fogja az orvosi szolgálat jutalmazását, azonban arról is kell gondoskodni, hogy ha például az orvos azt írja a receptre, hogy a gyermeknek tej kell, akkor a gyermek hozzá is jusson a tejjel.

Jánossy Gyula polgármester válaszulva Koppányi Gyulának, kijelentette, hogy a gyerekek a terbevetett tejjel valóban megkapják a szükséges tejmennyiséget.

A közgyűlés ezután egyhangú lelkesedéssel elfogadta a javaslatot.

A súlyos beteget elkülönítik

A tárgysorozat második pontjaként a ferőzött tüdőbeteg iskolakötelesek gyógypedagógiai oktatását tárgyalják.

Az előadó Korniss Géza dr. mindenekeft az hangszólta, hogy ez a javaslat szerves kiegészítője a már előbb elfogadott javaslatnak. A város a súlyosan ferőzött gyermekeket elkülöníti és gondoskodik gyógypedagógiai oktatásukról. Egy külön iskolában okleveles tanító fogja vezetni a gyermekek oktatását. Erre a célra 3200 pengőt kíván fordítani a város, később azonban segélyt kér majd a vallás- és közoktatásügyi minisztertől. A javaslatot az állandó választmány elfogadásra ajánlotta.

Gyöngyösi János dr. kifogásolta, hogy 400 pengőt a Tüdőbetegszanatóriumtól akarnak elvenni.

A Tüdőbetegszanatórium nagyobb államsegélyt kap

A polgármester nyugtatta meg Gyöngyösi dr-t, kijelentvén, hogy az elvett 400 pengő helyett 600 pengő van letétben és hogy a Tüdőbetegszanatórium a közeljövőben nagyobb államsegélyben részesül. Bejelentette továbbá, hogy a gyógypedagógiai iskolának olyan épületet választanak, melynek nagy udvara is van, hogy ott a fekvőcsarnokot is megépíthessék. A gyerekek reggel jönnek majd be az iskolába és csak este távoznak el onnan. Később, ha a szükség majd úgy kívánja, egy, két, sőt három állandó jellegű iskolát állíthatnak fel.

A javaslatot nagy lelkesedéssel fogadta el a képviselőtestület.

Felállítják az Egészségvédő Intézetet és a házassági tanácsadót

Ezután a tárgysorozat harmadik és negyedik pontját felcserélték, hogy az egészségvédő és házassági tanácsadó intézet felállítását tárgyalják le.

A polgármester javaslatát ezúttal is dr. Korniss Géza terjesztette elő. A város az OTI-val és a MÁV-val együtt akarja ezt a két nagy fontosságú intézményt felállítani.

Dr. Donner László ismertette a javaslatot részletesen.

A város már 1931-ben elhatározta, hogy nemibeteg gondozót állít fel. Ennek szükségességét mi sem bizonyítja jobban, mint az egyik csabai orvosnak az a szomorú kimutatása, hogy egy év alatt 553 vérbaajost és 1500 n-mibajost kezeltek. A nemibeteg gondozó nyilvántartánál a vérbaajosokat és nemibetegeket és gyógykezelésben részesítette őket.

A házassági tanácsadóhoz tanácsért nem lenne köteles elmenni senki, ez az intézmény csak a felvilágosítás fontos szerepét töltené be. A két intézményben négy orvost, két tüdőbaj és két nemibeteg specialista orvost, egy védőnőt és egy takarítónőt alkalmaznak majd.

Az intézmények fenntartására 13.700 pengőt irányoztak elő.

Jánossy Gyula: Ebben az országban a gyógyszerellátás nincs benne. A gyógyszert a szegény gyógyszerellátás terhére adja a város. Természetes, hogy ha az OTI-val egyezséget kötnek, úgy az OTI-betegeinek az OTI adja a gyógyszert. Az intézmények 1936

január 1-én kezdenék meg működésüket.

Aradszky György: Kik kapnak szegényalapon ingyen gyógyszert? Dr. Donner László: Azt a város állapítja majd meg.

Miként az előbbi két javaslatot, úgy ezt is nagy lelkesedéssel fogadták el.

Tornacsarnokot kap a felső kereskedelmi iskola

Ezután a felsőkereskedelmi iskola tornacsarnokának régóta vajdó kérdését tárgyalják. Korniss Géza dr. bejelentette, hogy a Csaba szálló istállóját akarja a város tornacsarnokká átalakítani.

Az átalakítási munkálatok 4000 pengőt igényelnek. Az átalakítást még a folyó évben megkezdik.

A javaslatot egyhangúan fogadták el.

A költségvetés tárgyalása

Ezt követően Békéscsaba város 1936. évi költségvetésének tárgyalására tértek át.

Vitéz Jánossy Gyula polgármester jelentette be, hogy a költségvetés tárgyalására került sor.

— Tudom, — mondta — hogy a költségvetés rossz, de nem áll módomban jobb költségvetést előterjeszteni. Az elemi csapások megcsökkentették a lakosság teherbíró képességét. A fagy és az aszály az egész országban Békésvármegyét és különösen Békéscsabát sújtotta a legjobban s ezt figyelembe kellett vennünk a költségvetés elkészítésénél is. Ez a költségvetés csak egy keret, a város vezetését azonban csak ebben a keretben tudjuk biztosítani.

Bejelentette a polgármester, hogy a városnak az elkövetkezendő évben módjában lesz olyan munkálatokat végeznie, mely nagyobb munkához juttatja az iparosokat és munkásokat. Az OTI vezérigazgatója segélyt ígért a városnak. A

város eredetileg 40.000 pengő kölcsönt kért az OTI-tól, remény van azonban rá, hogy 80.000 pengőhöz jut a város. (Nagy taps.) Szó van azonban arról is, hogy még ennél is nagyobb kölcsönt kap a város az OTI-tól, amire szükség is van, mert az új vágóhid felépítése nagy összeget igényel.

A költségvetéshez először Szilassy Antal dr. szólt hozzá. Kijelentette, hogy a költségvetést elfogadja, mert az figyelembe vette a takarékoság elvét. A költségvetés — mondta — a polgárság teherbíró képességén, az adótervényeken és a rendelkezéseken nyugszik. A gazdasági helyzet rosszabbodott. Előre számításba vehetjük, hogy sokan nem tudnak majd eleget tenni adófizetési kötelezettségüknek. Az adótervények akkor láttak napvilágot, amikor a buza ára 30 pengő volt. A buza ára azóta nagyon lezuhant s ennek következtében tulajdonzatás állt elő. Különösen a házadó nagy.

Olcsó fához kell juttatni

az inséges családokat

Szeberényi Zs. Lajos felszólalását szintén azzal kezdte, hogy a házadó igen magas, majd azt értelmezte, hogy a fahozatal a kartelek kezében van s a kartelek igen magas árat szednek. Pedig a lakosságnak, különösen a szegény néposztálynak elsőrendű érdeke lenne, hogy olcsó fához jusson, mert mit érnek az egészségügyi intézkedések, ha a nép télen fűtellen, hideg szobában nyomorog. Kérte a polgármestert, járjon el

az irányban, hogy a város olcsó fához jusson s ezt az olcsó fát ossza szét a város az arra legjobban rászorulóknak.

— Ne kereshessenek egyesek vagyontokat ugyanakkor, — mondta — amikor mások éhenhalnak.

Jánossy Gyula: Kérni fogjuk a minisztériumot, hogy a város az inségakció részére olcsó fát vásárolhasson.

Felkiáltásnk: Helyes, helyes! Aradszky György felszólalása.

NYITOTT TETŐ! CSABA MOZGÓ

Szeptember 2—3-án, hétfőn fél 7, fél 9, kedden fél 7, fél 9 órakor.

Hétfőn fél 7 órakor zóna.

Ruby Keeler és Dick Powel a

Tengerész-kisasszony

c. dalos, táncos, énekes vigjátékban.

Pompa, káprázat, jókedv, üdeség, fiataiság, humor és derű.

RIPACOK AMERIKÁBAN

A legújabb FOX hangos híradó.

ban azt hangoztatta, hogy a termelés jövedelme nincs arányban az adóztatással. A gazdák sem búzából, sem kukoricából nem termelnek elegendő mennyiséget, annyira, hogy sokan a várostól kérnek vétőmagnak valót. Felemlítette, hogy a vidéken igen elmaradott a lopás. Lopkodják a kukoricát, a burgonyát.

Előfordult, hogy a tolvaj, amikor megkérdezték tőle, hogy miért lop, azt felelte, hogy a lopott termény árából akarja kifizetni az adót. Szerencse — mondta Aradszky — hogy terményben nem lehet adót fizetni, mert ha lehetne, akkor az állam orgazdívá válna. (Nagy derűltetés) A költségvetést elfogadta.

Gyöngyösi János dr. azal a kijelentéssel kezdte felszólalását, hogy a költségvetést elfogadja.

Felkiáltások: Eljen! Ezután tárgyilagos kritikát mondott a költségvetésről.

— Eddig még mindig sikerült elérnünk — mondta — hogy a pótdadó nem haladta meg az 50 % ot. Ezt a Villamosmű segítségével, a dollárkölcönkötvények értékének csökkenése és a megtakarítások tették lehetővé.

Ezt követően részletesen foglalkozott a Villamosművel, hangsúlyozva, hogy a Villamosmű jövedelmét biztosítani kell s ezt a nagyértékű objektumot nem szabad a kezünkől kiadni.

Jánossy Gyula: Először már döntöttünk!

Gyöngyösi dr. ezután éles hangon tiltakozott azok ellen a híresztelések ellen, melyek azt terjesztették volna, hogy elenség a tisztviselőknél s hogy azt a kijelentést tette volna, hogy tisztviselő pedig havi 80 pengőnel ne kaphasson nagyobb fizetést.

— Mi tagjai voltunk a képviselőtestületnek akkor is — mondta — amikor a tisztviselőknél a fizetés-pótdékot kellett megszavazni.

— Szomorú volna, ha a nyomorúságot a tisztviselőkre is át akarnák harítani. Tőlük is kerünk áldozatot, de csak akkor, ha az áldozatból azok is és főleg azok vesznek ki részüket, akiktől azt az ország közvéleménye megkívánja: a nagyfizetésű tisztviselőket.

Ezután azt panaszkolta, hogy a költségvetési tárgyalásnak — szerinte — nincsen érdemi jele, mert a város autonómiájából minden önállóságot kioltnak. A város hiába készíti el a költségvetést, a képviselőtestület hiába fogadja el, a vármegye és a kormány tetszés szerint húz ki abból tételeket. Sajnálatos állapotot állapította meg, hogy míg 1929-ben 165 ezer pengőt vett be a város közevetvmből, addig 1930-ra csak 8000 pengő bevétel van közevetvmből előirányozva. Ugyancsak sajnálatos állapotot állapította meg azt is, hogy a munkaalkalmakat jelentő tételek minimumra zsugorodtak össze.

— Hogyan szándékozik a polgármester — kérdezte — az inségakció részére a költségvetésből összeget kiszakítani? Beruházásokra mindössze 8000 pengőt irányoz elő a költségvetés.

— Eppen az inségakciónál mutatható rá legjobban arra, — mondta — hogy az inségakció folytatása nem tartozik a képviselőtestület ingerenciájára, mert azt a 40 ezer pengő inségadót, amit a város lakossága fizet, nem Békéscsaba inségeseinek megsegítésére fordítják.

Végül ismételtén az országgyű-

lési képviselőválasztásokkal foglalkozott.

Vihar volt kitörőben

— A polgárság szellemi jogainak megővése és biztosítása körül engem nagy csatlódás ért — mondta Holländer Lipót dr. ekkor felállt és kifelé indult a tanácsteremből. Gyöngyösi dr.: Holländer dr. már meggy ki.

Holländer dr.: Megyek is. Nem vagyok kíváncsi a politikára. Sailer dr.: Hadd menjen.

Ekkor úgy látszott, hogy felborul a közgyűlés rendje, hála azonban Gyöngyösi dr. mérsékletének és vitéz Jánossy Gyula polgármester erélyének a kitörni készült vihar elmaradt. Gyöngyösi dr. fel szólására a polgármester meg nyugtató választ adott s ezzel biztosítva lett a közgyűlés menetének további zavartalansága.

Szondy Lajos dr.: Világosítsa fel a polgármester az illetékeseket, hogy a Körösök csatornázása állami érdek.

Sailer Ferenc dr.: A költségvetéshez hozzászólói nem kívánok, de annak szerves részével, az inszpekcióval kapcsolatban több kérdést teszek, és pedig: Miként használták fel a múlt évben befolyt inszpekciót; mennyit fordítottak a szellemi és testi munkások foglalkoztatására?

Majd azt hangoztatja, hogy nem volt helyes, hogy felmondtak a szellemi inszpekcióknak, mert ezzel a szellemi proletáriusodást segítették elő, ami pedig igen veszedelmes. Végül kérte, hogy a jövőben igazságosabb és méltányosabb legyen a szellemi inszpekciók foglalkoztatása.

Gyöngyösi János dr. ismételt felszólalásában felvilágosította Szaberényi Zs. Lajost, hogy a fabehezatal nem kartelek, hanem szindikátusok kezében van.

Felkiáltások: Csak a neve más a gyerekeknek.

Aradszky György újbóli felszólalásában azt mondta, hogy a vegyvizsgáló állomás felállításából a gazdáknak semmi hasznuk sincsen. Baiczai Beliczey Géza megvédte a vegyvizsgáló állomást.

Filipinyi János nem fogadta el a költségvetést. Több kifogást emelt ellene. Egyes tételeket feleslegeseknek tartott, más tételeknél kevesletre a beállított összeget.

Beliczey Géza indítványozta, hogy a város írjon át a vegyvizsgáló állomáshoz a vizsgálati díjak leszállítása érdekében.

Megszavazzák a költségvetést

Ezután a polgármester válaszolt a felszólalásokra. Eljár annak érdekében, hogy a város olcsó fához jusson.

A villamosmű jövedelmét más városok is beállítják költségvetésükbe.

Majd felsorolta, hogy mi mindent épített, létesített a város, amióta ő áll az élén. Az inszpekciós munkatervet havonta beküldik a kormányának. Sailer dr. nek is módjában van azt mindig átnézni. Az inszpekciók foglalkoztatásánál

a várost a méltányosság irányítja. Eljár annak érdekében is, hogy a vegyvizsgáló állomás mérsékelje a díjakat. Filipinyi dr. megnyugtatta, hogy a szabadfürdő megépítésére szükséges összeg már megvan a város kasszájában. Végül megköszönte a képviselőtestületnek, hogy megszavazta az egészségügyi intézmények felállítását és kérte,

hogy szavazzák meg a költségvetést is.

A közgyűlés a polgármester és Kós főszámvivő megéljenzése közben szavazta meg a költségvetést.

A kórház költségvetését egyhangulag fogadták el.

A rendkívüli közgyűlés a polgármester zárószavaival, este fél 8 orakor ért véget.

Jön a Karakán!

Rotter Lajos távirata Nattán Istvánhoz

A magyar vitorlázó repülés büszkessége a »Karakán« nevű hatalmas vitorlázó gép amely kitűnő pilótájával, Rotter Lajossal együtt európai hírére lett nagyszerű rekordteljesítményei révén. Nattán István gépészmérnök, mint a Békéscsaba szeptember 8-án, vasárnap megtartandó repülőnap rendezője, helek óra baráti levelézést folytatott Rotterrel, akinek a repülőnapon való részvételét.

Rotter Lajos lemondta a békéscsabai szereplést bizonyos

féltreértések és másirányú elfoglaltsága miatt. Nattán Istvánnak azonban Rotterrel való régi barátsága alapján újabb levelével sikerült elhárítani az akadályokat és elszlatnia a félreértéseket. Ezt bizonyítja az az ügy Békéscsaba, mint a környék lakossága számára örömhírt jelentő távirat, amelyet ma kapott Nattán István Rotter Lajostól. A távirat szövege szösz szerint a következő:

»A Karakánnal a repülőnapon személyesen résztveszek. Rotter.«

NAPI JEGYZÉK

Fáradt

Őszi napsugár pihen már a háztetőkön és a réteken. Fecskerajok gyülekeznek a villanyvezetékek sorain. Még meleg a napok, de melegüket már hűvös, fojtva cogtató éjszakák szagattják meg. A virágpusztító fagyos tavasz óta egyebet sem tettünk, mint az al-dásthozó, termő, dús nyarat váltuk — míg most egyszeribe arra kell ébrednünk, hogy elmúlt a nyár áldás és dús termés nélkül.

Olyan volt ez a nyár, mint a mai nagyvilági élet sok ragyogó, céda asszonya: Meddön égett el tüze; nem érielt gyümölcsöt nap sugara.

Nyelcezer

pályázatot adnak a százhusz tanítói állásra. Százhusz fiatal tanítónak akar állás, foglalkozást biztosítani a közoktatásügyi miniszter és erre a százhusz állásra nyelcezer állástalan tanító és tanítónő jelentkezik.

Ezek szerint ebben a pillanatban hétezer nyelcezerrel van »felesleges« tanító van Magyarországon?

Tévesnek kell tartanunk ezt a következtetést, ha tulzúfolt iskoláinkra tekintünk s ha kezünkbe vesszük az analfabetizmus statisztikáját.

Egy hölgy elbukott

a minap a békéscsabai állomás-épület bejárata előtt. A hölgy az utolsó percekben rohant valamelyik vonathoz. A baleset oka a magassarku cipő volt, amely — mint a gyakorlatban látszik — futásra nem alkalmas, sőt még rendes járásra sem, hanem csak tipegésre. Vajon miért járnak mégis ilyen kényelmetlenül magas sarkakon a hölgyek? Cipősarkoknak sok egy ilyen fadarab magassága, — felémelkedésnek azonban nagyon kevés.

Hivatalában van

az iparügyi miniszter

Budapest, szeptember 2. Bornemissza Géza iparügyi miniszter tegnap este hazaérkezett ausztriai pihenőjéről és ma délelőtt átvette hivatala vezetését.

Az Arad-Békési egyházmegyei ev. tanítók gyűlése

Az Arad-Békési egyházmegyei ev. tanítók hétfőn délelőtt Békéscsabán, az ev. presbitériumi teremben Karsay István békéscsabai ev. tanító elnökletével ülést tartottak.

Az ülést a Luther ének első versének éneklése vezette be, majd ezt követően dr. Szaberényi Gusztáv igazgató lelkész mondott imát.

Karsay István nemes lendületű elnöki megnyitójában a küszöbön álló tanév törekvéséül és az iskolai év céljait a vallás- és köznevelési alapon nyugvó nemzeti nevelést tüzte ki, hogy a tanítványok ne csak okosabbak, hanem jobbak is legyenek. Egyik főtörekvése az legyen a tanítóságnak — mondta — hogy a tanítványok megtanuljanak ideálisan gondolkodni, amire a mai materialis világban különösen nagy szükség van.

Az elnök nagy tetszéssel fogadott megnyitóbeszéde után Szák K. János békéscsabai ev. tanító »A cserkészlet, mint a modern pedagógia egyik tenyezője« Salát János békéscsabai ev. tanító »Mit tegyünk, hogy az iskolából kikerült életpalánták el ne fonnyadjanak« címen tartott igen értékes előadást. A közgyűlés jegyzőkönyvi ponttal jutalmazta őket.

A részleges tisztulás során al-elnöknek Kozsucz János mezőgyeri ev. tanító, jegyzőnek Szák K. János békéscsabai ev. tanító választották meg.

A közgyűlést a Hímnusz éneklése zárta be.

HIREK

— A vagyonváltás buza szeptemberi ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza arát 1935 szeptember hónapra métermázsánként 15 pengőben alapította meg.

— Halálozás. Littmana Adolf fényképész f. hó 2-án hétfőn hajnalban 5 orakor elhunyt. A közismert és közbecsületben állott »Littmann bácsi« harminc éve dolgozott Békéscsabán. Temetése ma, kedden délután 4 orakor lesz a kórházból, a református egyház szertartása szerint a felvégi temetőben.

— A községi kereskedő-tanónkiskolába a beíratások szeptember 6-án (pénteken) délután 3–6 óráig lesznek a felső kereskedelmi iskolában.

— Megszűnt a Blum csirke-telepi sztrájk. Megtűnt, hogy a békéscsabai Blum-telep csirke-telep száz munkása munkabébi differenciák miatt sztrájkba lépett. A munkások és a telep vezetősége közötti tárgyalások eredménnyel jártak és a munkások újból felvették a munkát.

— A szobafestők, cimfestők és mázólok értekezlete. A békéscsaba szobafestők, cimfestők és mázólok szeptember 4-én, szerdán délután 6 orakor az Ipartestület tanácstermében értekezletet tartanak. Az elnökség kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban és pontosan jelenjenek meg az értekezleten.

— Helyszíni szemle a békéscsabai tehénlegelők megjavítása érdekében. Az Alföldi Zöldmező Szövetség elnöksége átira ban értesítette szombaton a polgármestert, hogy a békéscsabai alsó és felsővégi legeltető társaság felkérésére dr. Piukovich József, a társaság ügyvezető alelnöke szeptember 3-án Békéscsabán a legelők megjavítása ügyében a helyszínen szemlét tart.

— A községi fiú felsőkereskedelmi iskolában a beíratások szeptember 6. és 7. napjain délelőtt 8–1 óráig lesznek.

— Szeptember 8-tól nyitva lesz a muzeum. A muzeum igazgatósága közli a tag közönséggel, hogy szeptember 8-tól vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 10–1 ig, délután 3–5-ig a muzeum nyitva lesz s a gyűteményeket a közönség díjtalanul megtekintheti.

— Uj zenekar Békéscsabán. Megerkezett a hírneves Horváth jazz- és tangózenekar és mátol fogva minden este vitéz Kászonyi éttermében hangversenye. Szenzációs műsor. Okvetlenül hallgassa meg.

— Elvágta a lábát fürdés közben. Perei János 21 éves borbélysegéd békéscsabai Hatház utca 7. szám alatti lakos vasárnap fürdött a Körösben, miközben egy éles tárgy négy centiméteres, igen mély sebet ejtett a lábán. Súlyos sérülést a mentők kötötték be.

Ma, kedden este fél 9 orakor megnyitó DÍSZELŐADÁS a

GAZDAG

CIRKUSZBAN!

90 tagu személyzet, 15 idomított fajló, majmok, kigyók, krokodilok, a világ legkissebb lova, stb. 3000 személyt befogadó vizmentes sátor!

Csütörtökön két előadás, délután 4 és este fél 9 órakor

A vér felhígítása céljából — kiváltképp középkorú férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet inni. Világszerte rendelik az orvosok a valódi Ferenc József víz használatát, mert ez szabályozza a bél-működést, előmozdítja a gyomor-emésztést, fokozza az anyagcserét, javítja a vérkeringést, megnyugtatja az idegeket, egészséges álmot hoz és ezáltal új életert teremt.

— **Beíratás az elemi iskola VII. osztályába.** A Szent László-utcai áll. el. iskola igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy az iskolánál szervezett VII. osztályba tanulókat — korlátolt számban — még felvesz.

— **A Körösvidék könyvkereskedés legmagasabb áron vesz:** reál-gimnáziumi V., VI.; leányliceumi V., VI.; polgári fiúiskolai I., II., III., IV.; polgári leányiskolai III.; F. M. G. I., II. oszt. tankönyveket.

— **Összeesett az utcán, a kórházban meghalt.** Szák György 51 éves napszámos, békéscsabai Kazinczy utca 26. sz. alatti lakos a Széchenyi liget bejáratánál rosszul lett és összeesett. A mentők a kórházba szállították, ahol ápolás alá vették. Segíteni azonban nem tudtak rajta. Halálát régi szívbaja okozta. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Nekiment az ablakredőnynek, beszakadt a feje.** Súlyos balesetet okozott vasárnap este Békéscsabán a Garai utcában az egyik ház kitámasztott ablakredőnye. Bakos János 26 éves szövómester, békéscsabai Wesselényi utca 11. szám alatti lakos nekiment a redőnynek és a feje mintegy három centiméter hosszú zúzott sérülést kapott. Sérülésével a mentőorszobára ment, ahol első segélyben részesítették. Az esettel kapcsolatban fel kell hívni a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy a redőnyöket különösen az esti órákban az utcára ne támasszák ki, mert azzal veszélyeztetik az utcai járókelők testi épségét.

Rádió

A rádió keddi műsora:

6.45: Torna. 7.00: Hanglemezek. 10.20: Az eishauseni rejtelny. 10.45: Az őszi kosztüm. 12.05: Tull III gondolkázik. 12.45: Kocz Jolán énekel. 1.30: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 4.10: Asszonyok tanácsadója. 5: Hanglemezek. 6: »Hogyan bánjék a kereskedő a vevővel?« Orel Géza előadása. 6.30: Weidinger Ede szalonzenekeara. 6.50: »A gyalogosok és az utca lármája.« Szöllőssy Alfréd előadása. 8: Saint-Saers emlékhangverseny. 9.50: Balogh Bandi és cigányzenekeara muzsikál. 10.45: Havi szemle francia nyelven. 11: Erős István szalón- és jazzzenekearanak műsora — Budapest II.: 6.55: Mezőgazdasági félóra. 7.25: Laczó István énekel. 8.10: »Magyarosan.« Kertész Manó előadása. 8.45: Müller Béla és cigányzenekeara muzsikál. 9.20: Hanglemezek.

Milliók könyve:

379. Ohnet: A vasgyáros II. kötet
380. Hüller Pál: Held Péter és a véletlen.
381. Courths Mahler: Szegény szívem.
382. Gert Rothberg: Három ember.

Kaphatók

„Körösvidék“ könyvkereskedésben.
A kiadásért felelős Uhrin János.

— Ezen a héten a Lőrinczy és Abonyi gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.

Új szintársulat jön a békéscsabai színkerületbe

A vallás- és közoktatásügyi miniszter most kiadott rendeletével szabályozta az 1935—36. évre kiadott színigazgatói engedélyeket, amely szerint Békéscsabát Károlyi János színigazgató kapta meg. Békéscsabán kívül még Félégyháza, Halas, Mezőhegyes, Nagykőrös, Szarvas, Veszprém és Szentés (tavaszi szezon) tartozik a színkerületbe.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1935. szeptember 2-an délelőtt
Hőminimum + 12,9 C°
Hőmaximum + 28,6 C°
A föld felszínén + 11,4
Légnyomás 763,7 mm.
Csepadék 0,0 mm.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Vérható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt déli, délnyugati szél, a nappali hőmérséklet alig változik, az éjjeli lehűlés kissé gyengül, nyugatról felhősítés, néhány helyen kisebb eső, vagy zivatar lehetséges.

MOZI

Tengerészkisasszony

Bemutatja a Csaba Mozgó szeptember 2-an és 3-an
A film Honoluluban kezdődik, az ott szolgáló tengerészek közt, a második, nagyobbik fele az Egyesült Államok westpointi kadetiskóájában játszik. Amott, Honoluluban, a katonai élet nyersen kedves jelenetei közt egy tündérien bemutatott hawaii bennszülött tönegtáncjátékát lenyűgöző hatású, hawaii gitárok szava mellett holdfényű a tengerparton, a westpointi színhelyen a világ egyik legnagyszerűbb katonaiskolájának élete, gyakorlatozásai, parádés felvonulásai — s mint revü rész — egy, a növendékek által játszott kedves és mulatságos műkedvelőelőadás teszik a filmet mesze felülállóvá az átlagosan jó amerikai filmeknek. Nagyszerűek ezek a kadetok, mind egy-egy »jópofa«, ragyogó életkedvűekkel és ragyogó gyakorlatokkal. Hogy időközben egy bájos szerelmi történet is leperreg (a tábornok leányáról és a jócsaladból való kis közlegényről, aki minden akadályon keresztül tiszt és gentleman lesz), ez főleg azért jelentős, mert Ruby Keller és Dick Powell játszóak, a »Mi lesz veled, emberke?« és a »Rivaldafény« édesen fiatal főszereplői. Itt is üdék, kedvesek, mu-

latságosak, Dick Powell edesebben és szebben énekel, mint a híres Bing Crosby. A zene is pompás. Az epizodisták közt egész sor kitűnő alak van.

Véres verekedés a Széchenyi-liget mellett

Megsúrtak és összeverték egy fiatalembert

Súlyos kimenetelű verekedés színhelye volt vasárnap este a békéscsabai Széchenyi-liget Köröspart felőli része. Az eddigi megállapítások szerint az este nyolc óra tájban hazafelé igyekvő Pásztor Mihály 21 éves földműves, békéscsabai, Keleti-sor 5 sz. alatti lakos biciklét rántott és azzal a fején két helyen megsúrta Pásztor, akit azonkívül több boxerülés is ért. Susánszki Andrást a közben odaérkezett rendőr a kapitányságra állította elő, ahol őrizetbe vették és az eljárást megindították ellene. Pásztor sebeit a mentők kötézték be.

Ismételten fel kell vetnünk azt a kérdést, hogy az üdülést kereső békés városi lakosság érdekében nem lehetne-e megtisztítani a ligetet vasárnaponként a duhajkodó legények hangos csapataitól?

Sport

Nehéz küzdelemben győzött a CsAK és a MÁV. Katasztrófális vereséget mért az MTE a Törekvésre.

Nem hozott semmi különösebbet a tegnapi bajnoki forduló. De mégis: a Törekvés súlyos vereséget szenvedett Kovácsbázán.

A CsAK pályán két elsőosztályú mérkőzés volt. A CsAK a GyTE-vel játszott. Nem gondoluk, hogy ilyen nehéz küzdelem árán szülessen meg a CsAK győzelme. Igaz ugyan, hogy a GyTE játékosai olyan lelkesedést vittek játékukba, hogy más ellenfél ellen ki is harcolták volna a győzelmet. A CsAK csapatát meglepte a gyulaiak mindent beleadó játéka és csak nehezen lendültek játékba, de azután az a 15 perc, az kárpótolt mindenért. Ez idő alatt öt gólt rúgtak Orosházán vasárnap feltételeiül jobban kell játszani.

A MÁV győzelme is nagyon nehezen született meg. Ebben az összetételben nem sok sikerre számíthatnak a vasutasok. Ha történetesen tegnap nem a sarkadi csapat az ellenfele, úgy könnyen vereségről számolhatunk ma be. A CASS nagyon primitív futballt játszik. Egyetlen komoly tudású játékosuk van: Tóth kapus, akit nem kell külön bemutatni.

A Törekvés Kovácsbázán szá-

nalmosan gyengén játszott és katasztrófális vereséget szenvedett el az MTE-től. A BTE elleni mérkőzésük után nem nagy bizalommal néztünk tegnap meccsük elé, de erre még sem számítottunk. Hol van az a régi lila-fehér lelkesedés?

Békésen a Textil újra komoly erejéről tett tanubizonyosságot. Óriási iramú mérkőzést hozott a BTE elleni találkozásuk.

A GyAC-nak sem megy valami rózsásan. Szerencsés győzelmet ért el az OTK ellen, amely nagyon feljavult erre a bajnoki évre.

A MAFC is igen előnyösen rajtolt. Nagyszerű formában lehetnek, mert a GyAC-ot verő TTC-t intézte el alaposan.

Szarvason a Turul kétvállra fektette az ETC csapatát. A két csapat játéka azonban egy cseppet sem volt meggyőző.

Eredmények: CsAK—GyTE 5:2, MÁV—CASS 2:1, Textil—BTE 6:0, GyAC—OTK 2:1, Turul—ETC 4:2, MAFC—TTC 5:0, MTE—Törekvés 5:0, BISE—MÁV II. 2:0 II. oszt. bajnoki.

I. Liga.

Ujpest—Ferencváros 3:2, Szeged—Budai „11” 1:0, SBTC—Soroksár 4:3, Törekvés—Bocskai 3:2, III. ker.—Budafok 1:1.

Tőzsde

Valuták:

Angol font	16'75—17'05
100 Dollár	337'40—341'40
100 Hollandi forint	229'05—231'05
100 Német márka	136'00—137'60
100 Cseh korona	14'15—14'35
100 Dinár	7'80—7'95
100 Lira	29'90—30'25
100 Francia frank	22'30—22'50
100 Svájci frank	110'70—111'65
100 Lei	2'90—3'10

Gabonaárak:

77 kg. tv. buza	15'30—15'50
78 kg. tv. buza	15'40—15'65
79 kg. tv. buza	15'55—15'80
80 kg. tv. buza	15'70—15'90
Tengeri	14'50—14'60
Rozs	13'80—13'90
Takarmányárpa	15'80—16'00
Sőárpa	16'00—16'25
Korpa	11'75—11'90
Zab	16'60—16'75

Készárti piac:

Az irányzat gyengébb, forgalom mérsékelt. A rozs 25—35, árpa 20—25, korpa 10 fillérrel olcsóbb.

Ferencvárosi sertésvásár:

Árak: Fialat könnyű 60—70 közép 88—90, nehéz 95—97.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vasárnap betűvel szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg beküldeni sziveskedjenek. A hirdetések az postabélyegben is beküldhetők.

Kerékarozni tudó ügyes fiú kifutónak felvétetik. Gajdacs. Vágchid mellett.

Rollós üzletajtó olcsón eladó. Baross-utca 7. 4922

Biliárdasztal, söreparátus, kimerőpuld, borszűrő és egyéb vendéglői berendezések eladó a Kereskedelmi Csarnokban. 4742

Két szoba könyvtárral, faskamrával, padlással azonnal olcsón kiadó. Alsó-körössor 2. (Tüdőgondozó mellett)

Kiadja és nyomtatja a Körösvidék r.

BÉKÉSCSABAIK TALÁLKOZÓHELYE AZ

SÜRGÖNYCIM: „HOTELIST.”

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

SÜRGÖNYCIM: „HOTELIST.”

BUDAPEST, V., PODMANICZKY-UTCA 8.

Nyugati pályaudvar mellett. Telefon: (Interurban) 202—43, 294—34.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg, meleg folyóvíz és telefon. Lift. Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamosösszeköttetés 2. és 46-os kocsikkal.